

Програма комплексного атестаційного екзамену за фахом «Міжнародні економічні відносини» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародна логістика і митна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Укладачі:

зав. кафедри, доц., к.г.н. Казакова Н.А.

доц., к.г.н. Ханова О.В.

доц., к.е.н. Беренда С.В.

доц., к.е.н. Григорова-Беренда Л.І.

доц., к.е.н. Гончаренко Н.І.

Загальні положення

Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра з міжнародних економічних відносин, здійснюється екзаменаційною комісією після повного виконання навчального плану за освітньою програмою «Міжнародна логістика і митна справа»

Атестаційний екзамен – це завершальна стадія оцінки рівня підготовки фахівців-бакалаврів – комплексна перевірка знань студентів з фахових дисциплін, передбачених навчальним планом спеціальності. Проводиться для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання у 8 семестрі.

Основним науково-методичним документом, що регламентує зміст атестаційного екзамену, є програма. Вона спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів, до виявлення ступеня їх підготовки до майбутньої самостійної діяльності.

Мета програми – визначити обсяг і необхідний рівень теоретичних знань, практичних навиків та вмій з профільюючих дисциплін отриманих студентами в галузі міжнародних економічних відносин.

Для успішного складання комплексного атестаційного екзамену за фахом студент **повинен знати:**

- основні елементи, суб'єкти та рівні розвитку світової економічної системи;
- сучасну мапу світу та класифікацію країн світу;
- основні терміни та наукові поняття в сфері міжнародних економічних відносин та світового господарства;
- фактори виробництва світової економіки і забезпечення ними різних країн світу;
- географічний поділ праці як передумову міжнародних економічних відносин;
- основи формування сучасної системи зовнішньоекономічної діяльності та об'єктивних законів і принципів її розвитку;
- сутність теорій міжнародних відносин їх класичні та неокласичні наукові школи;
- роль та місце України в сучасному світі;
- основні суб'єкти та об'єкти міжнародних відносин;
- головні міжнародні організації та їх структуру;
- теоретичні засади розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин;
- міжнародну систему національних рахунків;
- принципи, структуру і форми організації міжнародної/зовнішньої торгівлі;
- механізм формування валютного курсу;
- форми та умови кредитування міжнародними та регіональними валютно-кредитними і фінансовими організаціями;
- методи регулювання платіжного балансу держави;

- основи правового регулювання зовнішньоекономічних відносин;
- теорію та практику використання міжнародного маркетингу;
- сутність світових валютно-кредитних відносин;
- теорії, форми та методи зовнішньої та міжнародної торгівлі, динаміку та тенденції розвитку;
- основні завдання обліку та аналізу в зовнішньоекономічній діяльності;
- основні методи економіко-математичного моделювання;
- одномірний і багатомірний аналізи динаміки явищ та об'єктів зовнішньоекономічної діяльності;
- лінійне програмування як засіб рішення логістичних задач у зовнішньоекономічних відносинах.
- організацію митної системи країн світу, регулювання митних режимів;
- регулювання міжнародних економічних відносин з точки зору перетину кордонів на налагодження логістичного середовища всесвіту.

Студент повинен вміти:

- використовувати отримані знання при здійсненні зовнішньоекономічних операцій;
- здійснювати аналітичну та дослідницьку роботу в галузі міжнародного маркетингу, його організації та управління;
- розумітися в інвестиційних процесах, які відбуваються на міжнародному ринку капіталів;
- аналізувати ринки цінних паперів;
- формувати портфель цінних паперів, переглядати його та оцінювати його ефективність;
- скласти обґрунтоване уявлення про потенціал учасників міжнародних відносин;
- аналізувати зовнішньоекономічний потенціал, інвестиційну привабливість окремих територій та держав;
- прогнозувати зміни валютних курсів;
- проводити валютні операції;
- страхувати валютні ризики;
- орієнтуватися у формах міжнародного кредиту;
- використовувати систему нормативно-правових актів, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність в Україні;
- визначати експортну орієнтацію галузей економіки країни;
- самостійно орієнтуватися та розбиратися в складних подіях міжнародного життя;
- налагоджувати співробітництво з міжнародними та регіональними валютно-кредитними організаціями;
- організувати облік на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- аналізувати експорт-імпорт товарів та послуг; обирати торгових партнерів для збуту тієї чи іншої продукції з урахуванням спеціалізації господарства партнера, його потреб в певних видах товарів;

- аналізувати стан сучасних світових товарних ринків та ринків послуг;
- складати та укладати зовнішньоторговельні контракти;
- організовувати та проводити зовнішньоторговельні операції;
- обирати ефективні методи, форми та види зовнішньої/міжнародної торгівлі;
- визначати вартість зовнішньоекономічного контракту в залежності від умов продажу;
- аналізувати міждержавні відносини;
- користуватися методами економіко-математичного моделюванням при вирішенні задач економічного змісту.
- приймати участь у регулюванні, контролюванні, управлінні та виконанні зовнішньоекономічної діяльності підприємства, співпраці і з митними органами.
- володіти декларативними і процедурними знаннями в сфері міжнародних перевезень та керування потоками;
- розробляти програми щодо участі України в міжнародно-правовому співробітництві та регулюванні митної справи в рамках інтеграційних об'єднань світу;

Порядок створення організації та роботи Екзаменаційної комісії регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, введеного в дію наказом ректора № 0202-1/155 від 21.04.2017 р. (зі змінами) та Положенням про Порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра, спеціаліста, магістра) в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, введеного в дію наказом ректора № 0202-1/215 від 03.06.2015 р. зі змінами (наказ № 0201-1/146 від 18.04.2017 р.).

Критерії оцінювання письмових відповідей на комплексному атестаційному екзамені за фахом

Критерії оцінювання

«5» - 100 – 90 балів

«4» - 89 – 70 балів

«3» - 69 - 50 балів

«2» - 49 - 1 балів

Форма екзаменаційних завдань – тести: 50 тестових завдань x 2 бали за кожен вірну відповідь

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

Комплексний атестаційний екзамен включає: Тестові завдання.

Тести до комплексного атестаційного екзамену складаються з завдань наступних дисциплін:

- «Міжнародна логістика»
- «Основи митної справи»
- «Міжнародні економічні відносини»
- «Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів»
- «Теорія і практика зовнішньої торгівлі»
- «Світові фінанси»

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

Тема 1. Світова економічна система та країни світу.

Світова економічна система. Її основні елементи, суб'єкти, рівні розвитку. Критерії визначення підсистем

Сучасна політична мапа світу. Класифікація країн світу за рівнем соціально-економічного розвитку.

Об'єктивні та суб'єктивні чинники, що зумовлюють різні рівні соціально-економічного розвитку країн світу.

Стадії економічного зростання світового господарства і національних економік. Структура ВВП та зайнятості країн з високим, середнім, низьким доходом.

Тема 2. Економічні ресурси (фактори виробництва).

Фактори виробництва та забезпечення ними країн світу. Їх розподіл за походженням та ступенем спеціалізації. Мобільність факторів виробництва. Зв'язок між забезпеченням країн факторами виробництва та рівнем їх соціально-економічного розвитку.

Тема 3. Міжнародний поділ праці.

Чинники міжнародного поділу праці. Взаємозв'язок видів поділу праці. Сучасні теорії міжнародного поділу праці. Його діалектична та економічна сутність. Показники участі країн в міжнародному поділі праці. Спеціалізація та кооперування. Методика визначення спеціалізації. Сучасні тенденції у розвитку міжнародного поділу праці.

Тема 4. Трудові ресурси та міжнародний рух робочої сили.

Характеристика якості трудових ресурсів. Демографічне навантаження. Зв'язок між збільшенням населення і економічним зростанням. Демографічна політика розвинених країн та країн, що розвиваються.

Історичний процес розвитку міжнародної міграції робочої сили. Етапи та шляхи розвитку міграційних процесів. Основні напрямки сучасної міжнародної міграції робочої сили. Основні світові ринки праці: Західна Європа, США та Канада, Близький Схід, Латинська Америка, Австралія.

Наслідки міжнародної міграції робочої сили для країн. Державне регулювання міграції робочої сили.

Участь України в міжнародній міграції робочої сили.

Тема 5. Міжнародна торгівля. Зовнішня торгівля

Теорії міжнародної торгівлі. Сучасна міжнародна торгівля: найважливіші тенденції, структура. Форми та методи міжнародної торгівлі. Сучасна торгівельна політика: протекціонізм та лібералізація. Основні засоби державного регулювання зовнішньої торгівлі. Митно-тарифна система як інструмент регулювання зовнішньоторговельних зв'язків. Нетарифні засоби регулювання міжнародної торгівлі. Основні види міжнародних торгівельних угод: купівля – продаж товарів, компенсаційні поставки, товарообмін та ін.

Зовнішньоторговельний контракт: визначення, структура, зміст, види. Зовнішньоторговельні документи. Форми міжнародних розрахунків за товар. Товарна та регіональна структура світового ринку. Міжнародна торгівля послугами. Діяльність СОТ.

Тема 6. Міжнародний рух капіталів.

Сутність руху капіталів. Основні причини та форми руху капіталів. Прямі та портфельні інвестиції. Основні засоби державного регулювання прямих інвестицій. Масштаби міжнародного руху капіталів.

Поняття інвестиційного клімату. Інвестиційні ризики. Вплив прямих інвестицій на економіку країни, що їх приймає, та країни - донора.

Сучасні тенденції та географія міжнародного руху капіталів. Світовий ринок позичкових капіталів. Структура та функції. Найважливіші міжнародні фінансові центри.

Україна на міжнародному ринку капіталів.

Тема 7. Міжнародні корпорації.

Види міжнародних корпорацій: транснаціональні корпорації (ТНК) та багатонаціональні корпорації (БНК). Стратегія їх поведінки. Роль ТНК й БНК у міжнародній торгівлі та міжнародному русі капіталу. Вплив ТНК на приймаючі країни та країни базування.

Тема 8. Світова валютна система.

Еволюція світової валютної системи. Елементи світової валютної системи. Міжнародний валютний ринок. Учасники валютного ринку. Міжбанківський валютний ринок. Валютна біржа. Валютний курс та його різновиди. Фактори, що впливають на валютні курси та заходи державного регулювання валютних курсів.

Валютний арбітраж. Валютний ризик. Засоби хеджування валютного ризику: внутрішні та зовнішні. Валютна позиція. Валютний ринок України.

Платіжний баланс та засоби його державного регулювання.

Тема 9. Міжнародні фінансово-економічні організації та організації спеціальної компетенції

Система міжнародних фінансово-економічних організацій. ООН - найважливіша всесвітня організація незалежних країн, координатор співробітництва країн в економічній, соціальній та гуманітарних сферах.

ОЕСР як товариство «багатих» країн, які поділяють спільні ідеї

Міжнародні валютно-фінансові організації: Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), Група світового банку: Світовий банк (МБРР, МАР), МФК, БАГІ, МЦУІС. Європейський Інвестиційний Банк (ЄІБ), Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) та інші.

Світова організація торгівлі (СОТ), Міжнародні товарні організації, Міжнародні організації експортерів сировини, Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК). Міжнародне енергетичне агентство (МЕА).

Співробітництво України з міжнародними фінансово-економічними організаціями.

Тема 10. Міжнародна економічна інтеграція.

Сутність міжнародної економічної інтеграції. Етапи інтеграційного процесу. Ефекти міжнародної економічної інтеграції. Основні види інтеграційних об'єднань і їх характеристика.

Динаміка інтеграційних процесів. Особливості економічної інтеграції розвинутих країн і країн, що розвиваються.

Роль міжнародних корпорацій в розвитку інтеграційних процесів.

Найбільш розвинуті в світі інтеграційні угруповання: ЄС, НАФТА, ЄАЕС, МЕРКОСУР, Андський пакт та інші. Надінтеграційні угруповання: АТЕС, БРІКС, МІКТА

Роль та місце України в міжнародних інтеграційних процесах.

Тема 11. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів.

Три рівні економіко-математичного моделювання.

Кількісна інформація, її систематизація та обробка даних.

Одномірний та багатомірний аналіз явищ і процесів міжнародного значення: кореляційний аналіз, регресивний аналіз, кластерний аналізи. Стандартна та гравітаційна моделі міжнародної торгівлі.

Балансові моделі та їх матрична інтерпретація. «Леонтьєвська матриця», можливості її використання для аналізу й конструювання міжнародних економічних зв'язків.

Логістичні задачі, їх моделювання та рішення за допомогою лінійного програмування. Рішення транспортно-економічних задач лінійного програмування в матричній і мережній постановці.

Тема 12. Основи митної справи

Основні терміни, що вживаються в сфері митного контролю та митного оформлення ЗЕД, в т.ч.: зовнішньоекономічна діяльність, як різновид фінансово-господарської діяльності (тлумачення терміну); декларування товарів; декларування митної вартості; квоти; ліцензії; мито та його види; основні законодавчі акти, що регулюють ЗЕД та митну справу.

Види митних режимів, їх характеристики.

Тема 13. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Логістична компонента: операції з товарами під час їх переміщення; особливості митного контролю при складському зберіганні товарів; митно-логістичні документ (CMR); правила Інкотермс (умови доставки товарів).

Брокерська (декларантська) діяльність: ліцензування; функції брокера (декларанта).

Тема 14. Еволюція митної політики в Україні

У даній темі висвітлюється генезис митно-тарифного регулювання в Україні. Етапи та особливості зовнішньоекономічної політики України. Імплементация та послідовна реалізація норм та правил СОТ та ЄС у сфері митно-тарифного регулювання.

Тема 15. Особливості правового регулювання мита

У даній темі розглядаються: поняття митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; зовнішньоекономічна політика держави; нетарифне регулювання яке за змістом тотожне тарифному регулюванню; принципи митно-тарифного регулювання; поняття, структура митного тарифу, види та класифікація мита; специфіка його застосування в залежності від суб'єктності В2С, С2С.

Тема 16. Податок на додану вартість, акцизний податок в різних митних режимах

У даній темі розкривається: місце та роль податків в системі митних платежів; податок на додану вартість та акцизний податок, митні збори, як види митних платежів та їх специфіка нарахування та сплати при застосуванні різних митних режимів. Європейська та північноамериканська практика нарахування податків на зовнішню торгівлю.

Тема 17. Вплив імпортних мит на економіку «малої» та «великої країни»

У даній темі розкривається: питання конструювання розміру мит, їх впливу на економічних акторів в залежності від розміру ринків; постійний тарифний захист, оптимальний тариф захист. Баланс між протекціонізмом та лібералізмом.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Закон України № 959-ХІІ від 16.04.1991 «Про зовнішньоекономічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
2. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
3. Правила Інкотермс-2010. URL: <https://goodlogistics.com.ua/blog/incoterms-2010/>
4. Проект Інкотермс-2020. URL: <https://goodlogistics.com.ua/knowledgebase/incoterms/>
5. Конвенція про договір міжнародного перевезення вантажів по дорогах від 19.05.1956. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_234#Text
6. Бахчєнова Н.В., Макуха С.М. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Х: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 404 с.
7. Берєнда С.В., Григорова-Бєренда Л. І. Формування глобальних ланцюгів доданої вартості на прикладі сектору сільськогосподарського машинобудування України [Електронний ресурс] / С.В. Берєнда, Л. І. Григорова-Бєренда // Ефективна економіка. – 2022. – № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.6.22>
8. Бойцун Н.Е. Міжнародні фінанси: навч. пос. К.: ВД «Професіонал», 2005. 336 с.
9. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова. К.: Знання, 2011. 640 с.
10. Гобєла В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2021. – 244 с.
11. Голіков А.П. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2009. 222 с.
12. Голіков А.П., Дєйнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Економіка зарубіжних країн : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 464 с.
13. Голіков А.П., Казакова Н.А. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини» : навч. посіб. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 116 с.
14. Голіков А.П., Казакова Н.А., Шуба О.А. Економіка України : навч. посіб. К.: Знання, 2009. 286 с.
15. Григорова-Бєренда Л. І., Шуба М.В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. 136 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12492/>
16. Григорова-Бєренда Л.И., Шолом А.С. Коррупция как торговый барьер: возможности ее устранения через механизмы в рамках системы ГАТТ/ВТО и вне их. *Соціальна економіка*. Випуск 51 (№1). 2016. С.111-119.
17. Григорова-Бєренда Л.І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: дистанційний курс (навчально-методична праця). Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017-2023. URL: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1584>

18. Григорова-Беренда Л.І., Носова К.В. Реалізація політики сприяння експорту СОТ до найменш розвинених країн: приклад Бангладеш. *Матеріали XI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин»* 25 березня 2016 року. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. С. 112-115.
19. Григорова-Беренда Л.І., Язилов А.М. Особливості формування глобальних ланцюгів доданої вартості в міжнародній торгівлі. *Матеріали XII науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин»* 31 березня 2017 року. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. С. 335-338.
20. Калінеску Т. В. Митний менеджмент : навч. посіб. Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. 371 с.
21. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 672с.
22. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція та глобальні проблеми сучасності : навчально-методичний посібник. К.: КНЕУ, 2005. 206 с.
23. Мельник Т. М. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підруч. для студентів ВНЗ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. А. Мазаракі ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : КНТЕУ, 2014. 599 с.
24. Методичні рекомендації до підготовки і проведення комплексного державного екзамену за фахом «Міжнародні економічні відносини» (для студентів напряму підготовки 6.030203 – «Міжнародні економічні відносини», ОКР бакалавр) / А.П. Голіков, Л.І. Григорова-Беренда, Н.І. Гончаренко, В.І. Сідоров. Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 24 с.
25. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 464 с.
26. Міжнародні фінанси : навч. пос. / за ред. Ю.Г. Козака. К.: ЦУЛ, 2011. 288 с.
27. Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. Світовий ринок послуг : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 456 с.
28. Сайт корпорації Інтес URL: <http://www.intes.com.ua>.
29. Світова економіка : підручник / А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін. К.: Либідь, 2007. 640 с.
30. Світова економіка : підручник / за редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 349 с.
31. Сушкова О. Є. Митна логістика : навч. посібник. Ун-т ДФС України. Ірпінь, 2018. 266 с.
32. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2013. 408 с.
33. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність : монографія. К.: Знання, 2007. 670 с.
34. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія : підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. Київ: Либідь, 2008. 408 с.
35. Шило В.П. Міжнародні фінанси : теоретично-практичний посібник. К.: Кондор, 2010. 346 с.

ПИТАННЯ ДО КОМПЛЕКСНОГО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

за фахом «Міжнародні економічні відносини» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми «Міжнародна логістика і митна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

1. Аналіз практики застосування нормативних актів з визначення митної вартості.
2. Балансові матричні моделі та можливості їх використання для аналізу і конструювання міжнародних торговельно-економічних відносин (на прикладі Леонт'євської матриці «витрати-випуск»).
3. Брокерська (декларантська) діяльність (ліцензування; функції брокера (декларанта)
4. Валютний арбітраж.
5. Валютний ризик та види концепцій валютного обліку.
6. Валютний ризик та засоби його хеджування.
7. Валютний ринок FOREX: типи ордерів на ринку, лінії підтримки та опору.
8. Валютні обмеження.
9. Види митних режимів, їх характеристики.
10. Види міжнародної міграції робочої сили. Види міжнародної міграції: кінцева, тимчасова, сезонна, маятникова, добровільна, примусова, робочих і спеціалістів.
11. Види моделей. Їх переваги та недоліки.
12. Визначить роль і значення митних платежів у формуванні зовнішньоекономічної політики.
13. Виробничі системи глобалізації: кластери, альянси, мережі, територіальні виробничі комплекси.
14. Вільні економічні зони. Потенціал та проблеми створення вільних зон в Україні.
15. Вплив імпортного митна на внутрішніх (мала країна) та зовнішніх стейкохолдерів.
16. Вплив міжнародно-правових актів на законодавство України в сфері регламентації митних платежів.
17. Географічний поділ праці – матеріальна основа міжнародних економічних відносин.
18. Гравітаційна модель міжнародної торгівлі.
19. Державна заборгованість.
20. Документи, що використовуються у міжнародній та зовнішній торгівлі.
21. Еволюція світової валютної системи.
22. Економіка найменш розвинених країн.
23. Економіко-математичне моделювання і його рівні.
24. Економічне середовище міжнародних економічних відносин.
25. Економічний розвиток та його складові. Сучасні моделі економічного розвитку.
26. Європейська валютна система. Основні елементи та вимоги до країн, що входять в зону євро.

27. Задачі, що вирішуються на окремих рівнях економіко-математичного моделювання.
28. Зовнішньоторговельний контракт: вимоги, структура, види, зміст.
29. Індекс потенціалу людського розвитку (ІПЛР). Методика його розрахунків. Використання.
30. Інтеграція України у сучасну світогосподарську систему. Передумови, особливості та шляхи інтеграції. Геостратегічні пріоритети.
31. Інтелектуальна власність і світовий ринок технологій. Механізми міжнародної передачі технологій.
32. Інфраструктура сучасних міжнародних економічних відносин.
33. Історія міжнародної торговельної політики
34. Класичні економічні теорії розвитку міжнародних економічних відносин.
35. Кластерний аналіз явищ та процесів у міжнародних економічних відносинах. Призначення, можливості використання. Навести приклад.
36. Конкурентоспроможність, чинники, що її визначають та шляхи підвищення.
37. Кореляційний аналіз чинників міжнародних економічних відносин. Навести приклад.
38. Країни, що розвиваються. Їх участь у світогосподарських процесах.
39. Леонт'євська матриця. Де і з якою метою вона може бути використана?
40. Лінійна регресія. Тренд-аналіз, способи його здійснення.
41. Лінійне програмування. Способи рішення транспортно-економічних задач.
42. Масштаби, структура і динаміка міжнародного руху капіталів.
43. Методи та форми міжнародної та зовнішньої торгівлі.
44. Митно-логістичні документи (CMR).
45. Міграція населення і робочої сили. Суть і чинники міжнародної міграції робочої сили.
46. Міжбанківський валютний ринок.
47. Міжнародна економічна діяльність: визначення, суб'єкти, види.
48. Міжнародна спеціалізація виробництва. Методика визначення.
49. Міжнародна та зовнішня торгівля. Класичні та альтернативні теорії міжнародної торгівлі.
50. Міжнародна торгівля товарами та послугами. Структура та показники міжнародної та зовнішньої торгівлі.
51. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР).
52. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Співробітництво України з МВФ.
53. Міжнародний транспорт та інформаційно-комунікаційні системи.
54. Міжнародний туризм.
55. Міжнародні організації та міжнародна торгівля.
56. Міжнародні транспортні послуги. Україна в міжнародних транспортних послугах.
57. Міжнародно-правові стандарти спрощення та гармонізації митних процедур у сфері міжнародної торгівлі
58. Найважливіші транспортні системи світу. Міжнародні транспортні коридори та участь у них України.

59. Нетарифні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.
60. Нові індустріальні країни. Моделі їх економічного розвитку. Позитивний та негативний досвід.
61. Операції з товарами під час їх переміщення.
62. Основна стратегія ТНК в умовах глобалізації. ТНК і національні держави.
63. Основні елементи міжнародної валютної системи.
64. Основні макроекономічні показники розвитку світового господарства.
65. Основні терміни, що вживаються в сфері митного контролю та митного оформлення ЗЕД (зовнішньоекономічна діяльність, декларування товарів, декларування митної вартості, квоти, ліцензії, мито та його види, основні законодавчі акти, що регулюють ЗЕД та митну справу).
66. Основні типи контрактів, що регулюють обмін валютами.
67. Особливості застосування адміністративних важелів коригування митної вартості.
68. Особливості митного контролю при складському зберіганні товарів.
69. Особливості розвитку інтеграційних процесів в Європі. Концепція «Європа регіонів».
70. Північноамериканська асоціація вільної торгівлі (НАФТА).
71. Підсистеми світового господарства та критерії їх визначення.
72. Платіжний баланс, його структура та методологія складання.
73. Політико-правове середовище міжнародних економічних відносин.
74. Поняття валютного курсу та валютних котирувань. Засоби державного регулювання валютного курсу.
75. Поняття валютного свопу.
76. Поняття середовища міжнародних економічних відносин, структуризація та особливості.
77. Поняття та види валютної позиції.
78. Поняття та основні риси міжнародної економічної інтеграції. Найважливіші регіональні інтеграційні утворення.
79. Порядок ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності.
80. Правила Інкотермс (умови доставки товарів).
81. Принципи і моделі розвитку міжнародних економічних відносин.
82. Принципи, сутність і рівні регулювання міжнародних торговельних відносин.
83. Причини і сутність вивозу (експорту) капіталу. Теорія руху факторів виробництва.
84. Проаналізуйте стан державного регулювання порядку формування та визначення митної вартості.
85. Прямі та портфельні зарубіжні інвестиції.
86. Регіональні особливості світового економічного розвитку.
87. Регресивний аналіз явищ та процесів світогосподарського характеру. Навести приклад.
88. Регулювання діяльності ТНК на національному і міжнародному рівнях.

89. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Адміністративно-правове та економічне регулювання. Одно-, двостороннє, багатостороннє регулювання у межах інтеграційних угруповань.
90. Режими валютних курсів. Державне регулювання валютного курсу.
91. Ринок євровалют.
92. Рівні міжнародних економічних відносин (міжнародні економічні контакти, взаємодія, співробітництво, інтеграція).
93. Різновиди державної політики: автаркія, протекціонізм, фрітрейдерство.
94. Роль міжнародних організацій у регулюванні міграційних процесів. Міжнародна організація праці (МОП), її завдання, структура та напрямки діяльності.
95. Світова організація торгівлі (СОТ) та її роль у розвитку міжнародної/зовнішньої торгівлі. Вимоги до кандидатів в члени СОТ.
96. Світовий валютний ринок FOREX. Системи аналізу.
97. Світовий ринок послуг.
98. Сектори світової економіки, тенденції їх розвитку в умовах НТР та глобалізації.
99. Системи національних розрахунків. Методика розрахунків ВВП, ВНД.
100. СОТ та її роль у регулювання міжнародної торгівлі
101. Соціальні аспекти міжнародної міграції робочої сили. Україна у світових міграційних процесах.
102. Специфіка застосування адвалорних видів мит.
103. Спільні підприємства (СП). Їх економічна природа і суттєві ознаки. Систематизація СП, організаційно-правові та економічні особливості створення і функціонування СП у світовій господарській практиці.
104. Стадії та етапи економічного розвитку. Класифікація країн світу за стадіями та етапами економічного розвитку. Навести приклад.
105. Сталий економічний розвиток як основа сучасного економічного розвитку людства. Основні складові сталого розвитку.
106. Стандартна модель міжнародної торгівлі.
107. Статистична та регуляторну функцій товарної номенклатури.
108. Страхові послуги на світовому ринку.
109. Структура світового валютного ринку. Учасники світового валютного ринку.
110. Структура світового господарства та етапи формування сучасної міжнародної економіки.
111. Суб'єкти міжнародних економічних відносин.
112. Сутність і мотивація міжнародного бізнесу. Види міжнародного бізнесу.
113. Сутність і основні риси ринкових структур.
114. Сутність і сучасні форми протекціонізму.
115. Сутність міжнародного науково-технічного співробітництва і основні елементи його структури.
116. Сутність понять: глобалізація, інтернаціоналізація. Спільні риси та відміни.

117. Суть і еволюція транснаціональних корпорацій (ТНК). Масштаби і специфіка діяльності.

118. Сучасні економічні теорії розвитку міжнародних економічних відносин.

119. Сучасні тенденції у світовій економіці та міжнародному поділі праці.

120. Теорія тарифів. Митний тариф і митний податок.

121. Торгівля ліцензіями та ноу-хау як форма міжнародного технологічного обміну. Міжнародний інжиніринг.

122. Трендові моделі у прогнозуванні світогосподарських процесів. Навести приклад.

123. Форвардні контракти: оцінка ефективності. Фьючерсні та опціонні контракти. Валютні опціони. Контракти «спот» та «форвард».

124. Форми міжнародної інтеграції.

125. Формування і розвиток світових ринків робочої сили.

126. Функціональна та географічна структура світового фінансового і грошового ринків.

127. Циклічність розвитку світової економіки. Цикли Кондратьєва.

128. Цілі та форми вивозу капіталу.

129. Ціноутворення в міжнародній торгівлі. Види цін. Цінові знижки. Базисні умови постачання.

130. Математичні формули, їх зміст, де із якою метою можливе їх використання?

а)
$$\bar{t} = \frac{\sum_1^n t_i k_i}{\sum_1^n k_i};$$
 б) $a_n = a_1 + d(n-1);$ в) $I = \frac{1}{2} \sum_1^n |x - y| * 100;$

г) $y = px + b;$ д) $R = \frac{\frac{1}{n} \sum_1^n |x - \bar{x}| * |y - \bar{y}|}{\sigma_x * \sigma_y};$ ж) $\bar{x} = \frac{\sum_1^n x_i m_i}{\sum_1^n m_i};$

і)
$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_1^n |x - \bar{x}|^2}{n-1}}$$
 к) $V_i = P_i + \sum_1^n \frac{P_j}{d_{ij}};$ л) $X_i = \sum_1^n x_{ij} + Y_{ij};$

м)
$$\bar{x} = \frac{\sum_1^n x_i}{n};$$
 н) $K = \sum_1^n k_i * \bar{t} * P_k;$ о) $I = \frac{1}{2} \sum_1^n |x' - y'|;$

п) $V_n = V_1 * q^{n-1};$ р)
$$R = 1 - \frac{6 * \sum_1^n |x' - y'|^2}{n^3 - n};$$
 с) $a_{ij} = \frac{x_{ij}}{X_1}$

131. Що віддзеркалює у матричній моделі міжнародних транспортно-економічних зв'язків діагональний вектор?

132. У якому з пунктів країни доцільно створити дистриб'юторську базу товарної продукції для її доставки в інші пункти? Щомісячна реалізація товарів у торгових пунктах: А=20 т, Б=25 т, В=30 т, Г=15 т. Відстань між торговими центрами в табл.

	А	Б	В	Г
--	---	---	---	---

А	-	100	200	170
Б		-	100	150
В			-	180
Г				-

133. За якою формулою визначається пункт для створення бази товарної продукції у задачі, наведеній у таблиці?

	А	Б	В	Г
А	20	100	200	170
Б		25	100	150
В			30	180
Г				15

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова
протокол № 10 від 21.02.2023 р.